

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Čj. ČŠIJ-1522/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-307/24-J**

Název	Gymnázium a Střední odborná škola, Moravské Budějovice
Sídlo	Tyršova 365, 676 02 Moravské Budějovice
E-mail	skola@gymosmb.cz
IČO	60 418 427
Identifikátor	600 015 335
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. František Dubský
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Tyršova 365, Moravské Budějovice Manželů Curieových 603, Třebíč
Inspekční činnost na místě	1. a 4. – 5. a 7. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných podle příslušných vzdělávacích programů a zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Gymnázium a Střední odborná škola Moravské Budějovice (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny-výdejny. Ke dni inspekční činnosti bylo v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (4letý studijní cyklus) a 79-41-K/61 Gymnázium (6letý studijní cyklus) zapsáno celkem 159 žáků a v oborech vzdělání střední odborné školy 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost a 75-41-M/01 Sociální činnost celkem 154 žáků.

Škola aktuálně eviduje 15 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jednoho žáka mimořádně nadaného a tři žáky s odlišným mateřským jazykem. Stravování žáků je zajištěno ve vlastní školní jídelně-výdejně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy při řízení vychází ze zpracovaných akčních plánů rozvoje a řízení organizace. Tyto koncepční záměry a každoročně formulované reálné cíle se vedení školy daří dílčími kroky postupně naplňovat a vyhodnocovat. Promyšleně formuluje úkoly v jednotlivých oblastech ve vztahu k partnerům školy (např. zřizovatel, pedagogický sbor, firmy, sociální partneři a zákonní zástupci žáků) a jsou konkretizovány v ročních plánech. Vzdělávání probíhá podle aktualizovaných školních vzdělávacích programů.

Vedení školy má jasně nastavená pravidla, rozdeleny kompetence a písemně delegované pravomoci v řídící, provozní i kontrolní činnosti. K funkčnímu řízení školy přispívají pravidelné týdenní porady vedení, pedagogického sboru a metodických orgánů. Pravidla pro sdílení informací mezi pedagogy, žáky a zákonními zástupci jsou úcelně nastavena. Podrobné úkoly pro každého třídního učitele jsou zpracovány, což dobře cílí na individuálnitu každé třídy a její konkrétní problémy.

Pedagogický sbor je kvalifikovaný a věkově různorodý, což napomáhá k účelnému předávání zkušeností. Vzdělávání pedagogů probíhá podle plánu dalšího vzdělávání, k čemuž jsou úcelně využívány projektové zdroje financování, jako např. Erasmus+. Učitelé také podle vlastního zájmu úcelně využívají e-vzdělávání. Škola koordinuje působení v pedagogické a výchovné oblasti, snaží se předcházet neúspěšnosti žáků a velmi úzce spolupracuje se školským poradenským pracovištěm.

I přes přijatá opatření v posledních čtyřech letech se však zatím u maturitní zkoušky nepodařilo zlepšit úspěšnost žáků střední odborné školy v anglickém jazyce. Předmětové komise při svých jednáních upřednostňují řešení organizačních otázek na úkor sdílení zkušeností s účinnými výukovými strategiemi.

Ve spolupráci s Projektovou kanceláří Kraje Vysočina se pro zlepšování materiálních podmínek promyšleně daří získávat finanční prostředky z různých projektů. Řada stavebních úprav zlepšila nejen podmínky výuky, ale také estetické prostředí školy. Byla provedena rekonstrukce chemické laboratoře (včetně přístrojového vybavení), inovace počítačových učeben (včetně učeben s tablety a 3D tiskárnami) a učeben cizích jazyků. Moderní učební pomůcky úcelně zvyšují atraktivitu pro budoucí žáky a podporují konkurenceschopnost školy v daném regionu. Významnou podporou v této oblasti je také výborná spolupráce se zřizovatelem a dalšími sociálními partnery.

Promyšlenou péčí se řediteli školy daří vytvářet velmi dobré vzájemné vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání. Významná a přínosná je úzká spolupráce mezi učiteli teoretické a praktické výuky, což se kládně projevilo v hodinách praktického vyučování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny v gymnáziu probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. Jejich struktura byla promyšlená, směřující k porozumění a upevnění učiva. Výuka byla vhodně doplňována účelně řízeným rozhovorem a prací s textem nebo chybou. Ve většině hodin byli žáci efektivně vedeni ke spolupráci ve dvojicích či skupinách s podporou průběžné zpětné vazby. Převažovaly metody výuky podporující aktivní účast žáků. Zaznamenána byla také účelná podpora čtenářské gramotnosti a rozvoj kritického myšlení žáků. Názornost výuky a efektivita procvičování byly promyšleně podporovány různými pomůckami, pracovními listy, vhodným využitím digitálních technologií, a to i žáky (mobilní telefony). Velmi kvalitně lze hodnotit vysokou úroveň jazykových dovedností vybraných skupin žáků svědčící o aktivní podpoře vyučujících směrem k jazykovému vzdělávání. Vyučující poskytovali dostatek času na plnění úkolů, po nichž většinou následovalo společné vyhodnocení. Nevytvářeli však prostor pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků, které by bylo konkrétní a účelné.

V hospitovaných hodinách střední odborné školy byli žáci většinou aktivní. Jejich zájem byl vhodně podporován účelným propojením teorie s příklady z praxe. V hodinách panovala přátelská atmosféra a převažoval frontální způsob výuky. Komunikace mezi pedagogy a žáky byla, i přes snahy pedagogů vést je k ucelenému mluvenému projevu, stručná. Značné rozdíly panovaly mezi prvním a vyššími ročníky, kdy žáci prvního ročníku měli malé zkušenosti a povědomí o způsobech a formách učení, což znesnadňovalo jejich přípravu a úspěch v testech. Větší podpora žáků v této oblasti by mohla efektivně pomoci ke zvýšení jejich zájmu o studované obory a zlepšila přípravu žáků nejen na maturitní zkoušky. V hodinách cizích jazyků byl opět patrný rozdíl v aktivitě žáků prvního a vyšších ročníků, na čemž se částečně podílel vliv velkého počtu žáků v dané hodině i žáci s jinou úrovní znalostí. Při rozboru daných úkolů žáci většinou pracovali samostatně s účelnou podporou vyučujících. Zpětná vazba pochopení učiva však byla často jen formální nebo úplně chyběla.

V hodinách gymnázia i střední odborné školy chybělo stanovení cílů hodin, většinou bylo zaměněno s tématem či obsahem hodiny. Nedocházelo tak v závěru k jeho účelnému vyhodnocení, poskytujícímu kvalitní zpětnou vazbu všem zúčastněným. Jen sporadicky se v hodinách objevovalo formativní hodnocení žáků. Nedostatečná byla diferenciace výuky s ohledem na možnosti a studijní předpoklady jednotlivých žáků.

Vyučující praktického vyučování žákům podrobně objasnili cíl, upozornili na možná úskalí aktivit a stanovili kritéria hodnocení. Praktické činnosti svým obsahem účelně navazovaly na odborné předměty se zaměřením na rozvoj dovedností a návyků spojených s výkonem budoucí profese žáků. Vyučující kladli veliký důraz na kvalitu odvedené práce a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Organizace výuky je velmi dobře koncipována tak, aby se žáci účastnili různých druhů činností a zároveň se na jednotlivých pracovištích a pozicích účelně střídali. Všichni žáci dokázali prakticky aplikovat základní poznatky a pracovní postupy. V rámci zadaných individuálních úkolů docházelo k promyšlenému rozvoji jejich odborných i sociálních kompetencí. Evidentní byla promyšlená diferenciace požadavků vzhledem ke schopnostem a možnostem jednotlivých žáků. Vyučující v závěru vyučovacího dne účelně prováděli hodnocení konkrétních žáků a vytvořili vhodný prostor také pro jejich sebehodnocení a vzájemné vrstevnické hodnocení.

Třídy denní souvislou odbornou praxi absolvují žáci oborů veřejnosprávní činnost a sociální činnost ve 3. a 4. ročníku na pracovištích, které si sami mohou vybrat. V době konání inspekce odborná praxe neprobíhala.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň poskytovaného vzdělávání žáků škola dlouhodobě zjišťuje a vyhodnocuje. Zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků je založeno na uplatňování standardních evaluačních nástrojů s využitím různých forem písemného a ústního ověřování žákovských znalostí a dovedností. O studium ve škole je veliký zájem, počet uchazečů se za poslední roky zvyšuje. V přijímacím řízení pro školní rok 2024/2025 bylo na gymnaziální obor podáno celkem 142 přihlášek a přijatých bylo 50 žáků, tj. převis 2,8. V oborech veřejnosprávní a sociální činnosti bylo podáno celkem 96 přihlášek a přijatých bylo 38 žáků, tj. převis 2,5.

Průběžné hodnocení výsledků vzdělávání žáků je předmětem jednání vedení školy, oborově zaměřených metodických orgánů a čtvrtletně pedagogické rady. Pro úspěšné zvládání studia vytváří škola žákům vhodnou podporu. V případě potřeby využívají žáci možnosti doučování, konzultací, zájmových kroužků, včetně spolupráce s domovem mládeže. Každoročně pro všechny žáky 1. ročníku škola pořádá dvoudenní kurz metod učení.

Souhrnné informace škola také získává z externího testování, kde dosahuje průměrných až nadprůměrných výsledků. Všichni maturanti již dlouhodobě absolvují testování Maturita nanečisto. Každoročně ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity Brno zájemci 3. a 4. ročníku absolvují Test studijních předpokladů, čímž dochází k porovnání jak v rámci ročníků, tak i v rámci tzv. přidané hodnoty. Studenti uvedené fakulty vykonávají ve škole pedagogickou oborovou praxi v rámci jejich studia.

Na konci školního roku 2023/2024 v gymnaziálním oboru vzdělání prospělo s vyznamenáním 47 žáků ze 145, tj. 32,41 % a dva žáci byli neprospívající, tj. 1,38 %. V oborech veřejnosprávní činnost a sociální činnost prospělo s vyznamenáním 36 žáků ze 143, tj. 25,18 %, a dva žáci neprospěli, tj. 1,40 %.

Důležitou zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání škola získává na základě maturitních zkoušek. Na konci školního roku 2023/2024 v gymnaziálním oboru bylo úspěšných všech 27 maturujících žáků, tj. 100 %. Žáci gymnaziálního oboru dosahují ve společné části maturitní zkoušky již dlouhodobě lepšího než republikového průměru. Ve střední odborné škole v oborech veřejnosprávní činnost a sociální činnost ze 35 maturujících žáků bylo 29 žáků úspěšných, tj. 87,86 %, přičemž z didaktických testů neprospělo šest žáků a tři žáci v profilové části maturitní zkoušky. Žáci střední odborné školy v rámci republikového průměru dosahují dlouhodobě výrazně vyšší neúspěšnost v cizím jazyce (anglický jazyk). Opatření přijatá ředitelom školy v podobě změny vyučujícího, navýšení počtu hodin výuky a externě zajištěné přípravy k maturitním zkouškám zatím nejsou plně účinná. Dlouhodobě nastavená opatření se zatím efektivně projevila pouze částečně.

Celkově se daří řešit problémy spojené s vysokou či neomluvenou absencí žáků díky vhodně nastaveným pravidlům a jejich důslednému uplatňování v praxi. K výchovným opatřením je přistupováno na základě nastavených pravidel pro hodnocení chování. Výrazně převažují pochvaly především za úspěchy v olympiadách a soutěžích nebo za angažovanost při školních akcích, za studijní výsledky a dobrovolnickou činnost žáků.

Promyšleně nastavena a funkční je činnost školního poradenského pracoviště. Vhodné podmínky k naplnění stanovených cílů založených na důvěře, vzájemném respektu a vytváření bezpečného prostředí pro efektivní vzdělávání zajišťuje úzká spolupráce výchovné poradkyně, metodičky prevence, kariérková poradkyně a školní psycholožky. Cílem je výchova žáků k vnímavosti a zodpovědnosti vůči okolí i k vlastnímu osobnostnímu rozvoji, posilování sebedůvěry, seberozvoje. Výrazná je podpora sociálně komunikativních dovedností, vedení ke zdravému životnímu stylu a smysluplnému využití volného času.

Spoluvytvářeny jsou také vhodné podmínky, formy a způsoby práce pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, s odlišným mateřským jazykem a žáka mimořádně nadaného. Strategie v oblasti prevence sociálně patologických jevů je nastavena na potřebách školy a zahrnuje řadu činností (např. adaptační kurzy pro první ročníky, dvoudenní soustředění na téma efektivní metody učení). Aktivní je dlouhodobá spolupráce s nízkoprahovým zařízením STŘED, Občanskou poradnou v Třebíči a Městskou policií v Moravských Budějovicích. Kvalitně lze hodnotit také oblast kariérového poradenství zahrnující volbu seminářů, nabídku zaměstnaneckých a odborných stáží, spolupráci s vysokými školami, odbornými institucemi, Menzou ČR. Žákům je mimo jiné nabízena možnost pracovat s testy profesní orientace, jsou vedeni k tvorbě vlastního portfolia s dokumentací vlastních úspěchů podporující rozvoj jejich sociálních a občanských kompetencí.

Žáci a učitelé školy jsou aktivně zapojeni do programu DofE – Mezinárodní cena vědové z Edinburgu (druhá škola v Kraji Vysočina). Škola získala již řadu ocenění (5 zlatých úrovní z řad žáků, dva absolventi pracují jako ambasadori DofE). Certifikát je rovněž velkou výhodou při přijímání na univerzity, zejména zahraniční. Dalším významnou aktivitou je Projekt Youth4Impact, kdy školu navštíví zahraniční vysokoškoláci z různých zemí a vyučují anglický jazyk. Zapojování žáků a pedagogů do společných projektů a programů i na mezinárodní úrovni má pozitivní vliv na výchovně vzdělávací proces, podporuje komplexní rozvoj osobnosti a přispívá ke zkvalitnění vlastní činnosti školy.

Škola dlouhodobě spolupracuje s celou řadou institucí (např. Městské úřady v Moravských Budějovicích a Třebíči, Místní kulturní středisko) a mnoha dalšími subjekty. Aktivní spolupráce se smluvními a sociálními partnery podporuje nejen kvalitu odborné přípravy žáků, ale i jejich osobnostní rozvoj. Intenzivní a dlouhodobá je spolupráce se skupinou ČEZ. Spolupráce probíhá i s okolními školami v regionu (soutěže, projekty) a Domem dětí a mládeže (kroužky). Samozřejmostí je spolupráce s veřejností a regionálním tiskem. V oblasti rozvíjení praktických kompetencí je další formou inovativního vzdělávání spolupráce se skupinou GMBproMB, (spolek žáků, absolventů a nadšených pedagogů), která se zabývá zlepšováním života ve městě.

Důležitým a funkčním nástrojem žákovské samosprávy je studentský parlament, který se podílí na organizování různých akcí (např. maturitní plesy, Majáles, besedy k evropským volbám). Účinně se podílí nejen na organizování aktivit, ale i na vhodné kultivaci vnitřního prostředí školy. Významnou měrou také spolupracuje a přispívá ke vzájemné komunikaci a spolupráci žáků, zákonních zástupců a školy Spolek při Gymnáziu a SOŠ Moravské Budějovice, z. s.

Jednou z kompetencí získávaných v rámci vzdělávání je schopnost a ochota pomáhat druhým v rámci dobrovolnické činnosti. Promyšlená je spolupráce s neziskovými organizacemi a ústavy zajíšťující pomoc potřebným (např. Stacionář Úsměv Třebíč, Dům sv. Antonína Moravské Budějovice, Diakonie CCE Myslibořice). Promyšleně je tato kompetence rozvíjena především u oboru sociální činnost. Napomáhá lepší orientaci při studiu a účinně formuje pozitivním způsobem osobnost jednotlivce.

Závěry

Vývoj školy

- Zkvalitnění materiálních podmínek se pozitivně promítá do kvality a organizace výchovně vzdělávací práce školy.

Silné stránky

- Dlouhodobá spolupráce se sociálními partnery a stálá inovace v této oblasti účelně podporuje rozvoj odborných a praktických kompetencí žáků. (1.5)
- Cílená podpora vedení školy ke vzájemné spolupráci všech aktérů vzdělávání se pozitivně odráží na vytváření podnětného pracovního prostředí. (2.2)
- Uplatňování promyšleného plánování a realizace projektů rozvíjejících odborné, sociální a osobnostní kompetence žáků. (5.3)
- Efektivní spolupráce školního poradenského pracoviště vytvářející empatické prostředí a vstřícný přístup k žákům. (6.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- V teoretickém vyučování absence diferencovaného přístupu k žákům podle jejich možností a schopností, důslednější práce se stanovením a vyhodnocením cílů hodin a vedení žáků k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. (4.2)
- Opatření přijímaná ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků střední odborné školy u maturitní zkoušky nejsou dostatečně účinná. (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Promyšleně diferencovat vzdělávací činnosti jednotlivých žáků s ohledem na jejich věkové a individuální zvláštnosti.
- V závěrech vyučovacích hodin efektivně zhodnotit dosažení jejich cíle a vytvářet vhodné příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků.
- Projednat a zajistit konkrétní opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků střední odborné školy u maturitní zkoušky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, příjmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejně lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní matrika, vedená v elektronickém systému
2. Školní akční plán rozvoje vzdělávání
3. Pedagogická koncepce a koncepce rozvoje školy
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

5. Rozpis hlavních akcí a prázdnin na školní rok 2024/2025
6. Plán činnosti Gymnázia a Střední odborné školy na školní rok 2024/2025
7. Zápis z pedagogické rady a provozní porady ve školním roce 2024/2025
8. Školní program pedagogicko-psychologického poradenství, platnost od 1. 9. 2024
9. Poskytování poradenské služby a strategie předcházení školní neúspěšnosti, účinnost od 1. 2. 2020
10. Preventivní program školy 2024/2025
11. Traumatologický plán, účinnost od 1. 5. 2023
12. Rozvrhy učitelů pro školní rok 2024/2025
13. Sebehodnocení 2024 – dotazníkové šetření pro učitele a pro žáky
14. Písemné záznamy z hospitační činnosti vedení školy
15. Písemné záznamy z jednání předmětových komisí
16. Výroční zpráva o činnosti školy 2023/2024
17. Zápis o periodickém školení žáků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Mgr. Milan Matějů, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Mgr. Dana Vránová, Ph.D., školní inspektorka

15. 11. 2024